

Nataša Andrić

UDRI GDE NAJVIŠE VOLI

Nataša Andrić

Udri gde najviše voli

2014. godine

Nataša Andrić
Udri gde najviše voli

Izdavač

Stihom govorim Bijelo Polje

Za izdavača

Aleksandar Obradović

Urednik

Slobodan Zoran Obradović

Recenzenti

Radoje Femić

Radoman Čečović

Lektor:

Sonja Milovanović

Tehnički dizajn:

Korice Milan Beštić

Grafička priprema

www.stihomgovorim.com

Štampa:

Tiraž: 500 komada

Sadržaj:

NIJE KOŽA GRANICA DODIRA.....	9
KAD BIRANA SLABOST NABUBRI	10
HRABRI VITEZ I NJEGOV ŠIT	11
KLO(V)NIRANJE U BEZBROJ PRIMERAKA	12
UZMEM SAMO ŠTO JE SVOJE.....	13
DAVNO PROŠLO BREME	14
SANTA MEDA (BRODOLOM)	15
Sv. KAŽEM	16
PRIČA ZA LAKU MOĆ.....	17
VOŽNJA REBUSOM.....	18
NIJE ŽIVOT KOLAČ PA DA RASTE NA DRVETU	19
KUKAVIČIVILUK ZA BEŠENJE.....	20
OVIM PUTEM ŽELIM NEŠTO DA NE KAŽEM	21
LEGIJA STRANICA	22
DRAME ZA PLAKANJE.....	23
MUKA DA UMUKNE	24
LJUBIM VREME	25
NAJBOLJE ŠTO UMREM.....	26
KOLAČ SVOJE SREĆE.....	27
U ZABORAV SE IDE SVOJEVOLJNO	28
SRESTI PUŽA U DVORIŠTU ILI KAKO SVE ODMAH DOBIJE SMISAO.....	29
IZVUCI IZ KONTEKSTA I NABIJ MI U FACU	30
DIPLOMIRANI KAMEN.....	31
VAŽNO JE DA SE NA OVOME NESTANE.....	32
KALJENI SNOVI, JAČI OD PROŠLIH	33
PRAZNINU U KREVETU REŠAVAM DIJAGONALNIM SPAVANJEM	34
VEDRIJE BREME	35
ULJE NA PATNJU	36
ŠKOLA SOLO PLAKANJA	37
LEP DAMN DANAS	38
PREDIGRAMO SE.....	39
TANKA LINIJA IZMEĐU KNAP I TAMAN	40
BEZ ŠEĆERA NA SLOVIMA	41

GURNEM SEBI PRST U OKO.....	42
OPTIMINEZNAM	43
UNAPRED SMISLIM ŠTA ĆU DA KAŽEM U AFEKTU	44
ŽELJA JE JAKA ONOLIKO KOLIKO OBESMIŠLJAVA DRUGE ŽELJE	45
NA DOHVAT MUKE	46
PRAZNIK KOJI JE IZGUBIO POSLEDNJE SLOVO	47
MI SMO JEDNA VELIKA POMORNICA.....	48
NOŽ SE OŠTRI NOĆU	49
STRAH ODVEZIVANJA.....	50
MENI JE VAZDA "BOŽE SVAŠTA!" ZVUČALO KAO PORUŽBINA	51
PRESUDA KRVNIH SUDOVA	52
OPROSTI MI, ZNAM ŠTA RADIM	53
ISPIŠEM SE IZ LJUDI KAD JE NAJLEPŠE	54
ČEKANJE, OD GLAGOLA UBITI SE	55
UOČAVANJE I SUOČAVANJE.....	56
TAKO JE MOJ TATA MENI JEDNOM POKLONIO SVEMIRSKI BROD, NIKADA GA NISAM VIDE LA ALI ME JE ODUŠEVIO.....	57
SNI GONIČI.....	58
TUGA JE VIŠAK OD MALOPRE, KAD SE NIJE DALO SVE OD SEBE	59
UDRI GDE NAJVIŠE VOLI.....	60
IZMEĐU VREMEPLOVA I REALNOSTI	61
PARAD–IKS–OKSALNO	62
ČUVAJTE SE LEPTIROVA U STOMAKU, NAPADAJU MOZAK.....	63
DO BESMISLA I NAZAD, ZATO ŠTO JE ŠETNJA ZDRAVA	64
POČEŠATI SE GDE NE SVRBI, REDA RADI.....	65
KAD ISKAČEŠ IZ KOŽE, ISKOČIŠ KROZ PRSTE NA RUKAMA	66
MOJ TI JE ZAGRLJAJ TAMAN. NAĐI NEKI SVETLIJI	67
NAPIŠEŠ ŠIŠMIŠ PISANOM ĆIRILICOM I PUKNE TI MOZAK.....	68
I GROM SLUČAJA	69

AKO JE OVO PAMETNIJE, KAKVE SU MI TEK VEČERI ...	70
KUKAVICA PONEKAD IMA SEKS, SINJA KUKAVICA NIKAD.....	71
RAZLIKA IZMEĐU CRNOGORCA I SRBINA JE TA ŠTO CRNOGORCI JEDU GOVNA S MLIJEKOM, A SRBI S MLEKOM	72
SVEČANO SE ZAKLANJAM	73
UPUĆUJEM POGLED DUŽINE „TIHOŠ DONA“	74
ZAVISI IZ KOG RUGLA POSMATRAŠ.....	75
I GROM SLUČAJA II.....	76
DOŠLI DIVLJI TAČKA	77
NE RADITE NIŠTA PO TOM PITANJU! JADNO PITANJE	78
TOK MISLI I NA NJEMU BROD	80
QUO VADIS jebote	81
PROTIVGOVORNI APARAT	82
ŠAPTAČ DRUMOVIMA	83
DOGOVOR KUĆU GRADI. SVE SOBE SEM SPAVAĆE	84
ČULA OD KARATA	85
TIHA VATRA I NEKI BREGOVI.....	86
Pogovori: Iznevjerena iščekivanja	87
Uzrednosti o poeziji Nataše Andrić, i ne samo poeziji	89

NIJE KOŽA GRANICA DODIRA

Idem ja tako ulicom, zamislim se, udarim glavom u nešto... kad ono Mesec. I ne ćutim već pričam u pravilnim razmacima.

Koliko tišine možeš da podneseš, toliko spokoja nosiš.

Lakše je i ne pokušati razumeti. Posve ljudski. Dakle, teška svinjarija. Naučila sam napamet tvoje pokrete i disanje i sada ih recitujem svakoj budali koja ima snage da sluša. Čujem polufantastične priče o sebi i pomislim kako bih ja to rekla glamuroznije... da zvuči. Ali niko neće direktno da me pita.

Tuga se lepo recituje. Sreća se maršira.

Ja sam najslobodniji zatočenik kojeg ćeš ikada sresti. Neka se ponovo uvede običaj da se glasnicima odrubljuje glava. Zabrinjavajuća pretnja bi, zapravo, glasila: "Nemoj da te ne sanjam."

Gledaj me u oči da znam da li će kiša.

Vreme radnje: "I ja tebe."

KAD BIRANA SLABOST NABUBRI

Ja se ne nećkam, samo se dogovaram sama sa sobom.

Volim da mu priđem s leđa, nekako ga zagrlim kroz čitavu prošlost.

Nisam svaki put u rečima koje izgovaram. Zatvori prozor da mi ne izleti neka nežna. Nema mesta odevenosti sveta. Na golo, bre! Deo tela koji će me ubiti, mada još ne znam koji, već sad zovem Juda.

Ako u zagrade ide neizgovoreno, moram mnogo čemu da dodam po dve. Ozbiljno se naljutim, nekad, kad mi ne pročitaju misli.

Ekshumacija nesvesnog.

HRABRI VITEZ I NJEGOV ŠIT

Nije neophodno popuniti sve rubrike u životu...

Sa punim naručjem praznine, nemam više briga. Na svaku stvar se može staviti drugo ime. Po bezbrojnim stazama mora se rasplitati drukčiji san. "Ne sećam se" je divan zamak od odgovora u kojem ti niko ništa ne može. Mogla bih o njemu danima, ali ko da sluša režanje.

Vidi kako se iscrpljenost lagano naslanja na umetnost.

KLO(V)NIRANJE U BEZBROJ PRIMERAKA

Volim kad me otpišu, a ja se pojavim jednako zahtevna.

Čvrsto. Kao vilica posle svađe. Dobar odabir reči širi noge, zenice ili srce. Važno je znati i ne reći i ne raditi ništa.

Vidi me, ja sam stih!

Biti okvir za sopstvenu misao je pakao. Ne moram ja ništa. Mogla bih samo da sedim i čekam. Ali to što sa vama pevam i što vas do-dirujem – ja učim da se od vas rastanem.

Brojaću ovce unazad, da vidim hoću li se probuditi. Jedna želja se od mene krije kao dete, sakrije glavu, a celo telo joj i dalje jasno vidim.

Mogla bih da se kladim u sve što sam imala.

UZMEM SAMO ŠTO JE SVOJE

Reče mi moj čovek: „Kuća je mjesto gdje ima parking... dobra kafa... i da ne bude posljednji, deveti krug pakla cigara... Kako je vrijeme na poslu prebijeno i vuče se. I za učenje sam raspoložen toliko, da bih radije napravio generalku po i oko kuće... Spremanje naučnog rada i ne mora da bude grozno, može da bude divno ako je gradivo korisno i interesantno, znači nikad... Podijelliću ga u dvije faze: imam još vremena i imam lijepe oči.”

Za ljubav, kao i za pečenje rakije, je najvažnije održavanje vatre. Potrebno će biti da se ustanovi da rakija teče bez ikakvih problema, da su svi članovi komisije prisutni i nadaju se velikom izlasku rakije iz kazana.

„Odem ja da orem njivu, a komšija kaže da imam pogrešne uzore. Ne zna on da meni pupe, u proljeće, šljive iz strasti... Nijesu ni primetili, a ja sam već odavno otišao.”

Moj čovek koji pravi vreme...

DAVNO PROŠLO BREME

Kad pišem uvek sam u mogućnosti da nisam prisutna ovde i sada. I to je tako mnogo.

Ja kroz ljude. Nekad obala, nekad propast. Podelimo ovu ubogu ljubav, pa da nam ne ostane ništa.

Osmehuje se. Slutim da misli da se šalim.

Nedostaje mi samo ona čista sreća kad šestar ocрта liniju dodirujući baš tu tačku koju treba. Starost, to je ono kad pišeš i pišeš, a u tekstu nigde čoveka na vidiku.

Ako je život džemper, ja često uvučem ruke u rukave i pravim se da ih nemam, a zapravo se ispod grlim...

Prosečno trajanje dana, tri.

Pogovori

Iznevjerena iščekivanja

Učiniti nejasnom granicu između uživanja u književnom tekstu i prosuđivanja o njemu – to može samo neobična snaga i posebnost umjetnosti. Takav je slučaj s poetskim štivom Nataše Andrić, naslovljenim *Udri gde najviše voli*. Vrlo namjerno kažem – štivom, jer ovaj rukopis uspješno izmiče rutiniranom maniru književne kritike da tekst odmah na početku etiketira žanrovskom pripadnošću, i tako ga svrsta u žanrovski folder u koji će zalaziti samo posvećenici baš takve književnosti.

Od upodobljavanja ispraznoj formi štivo Nataše Andrić uspješno se brani smjelošću izražajnih mehanizama i visprenošću misli. Njene fragmentarne zapise moguće je doživjeti kao svojevrsne pjesme u prozi (i obrnuto, zašto da ne?!) u kojima se do neslučenih razmjera razvija efekat iznevjerenog očekivanja. Nepredvidljivost kao ključna karakteristika ove knjige počiva na misaonim i stilskim akrobacijama, čija frekventnost zapljuskuje čitalački horizont očekivanja. Kontemplativnost izraza Nataše Andrić obično uzima aforističarsko ruho, s tim što se najčešće centralni aforizam fragmenta razgranava na niz srodnih, koji i tematski i stilski podupiru semantiku zapisa. Izražena subjektivnost predočena kroz formu prvog lica zapisima daje lirsku intonaciju, i na taj način knjigu *Udri gdje najviše voli* definiše kao poeziju, koja može u isto vrijeme da

čitaoca podsjeti na religiozni tekst istočnjačkog duha koliko i na praktični priručnik za dileme svakodnevice. Odnos lirskog glasa prema svijetu je odnos dijaloga u kojem se razornim izrazom briše nataložena prašina sa ukorijenjenih navika koje se izražavaju još okoštalijsim frazama. Zato je i u naslovu knjige očekivanu leksičku jedinicu kojom se izražava bol zamijenila riječ kojom se insistira na voljenju. Ta zamjena sugerise nužnost preispitivanja iskaza koji nastaju pod terorom inercije, upućujući na zaključak da se poezija krije i u najdenotativnijem izrazu, samo je treba izvući iz oklopa praktične svrhovitosti.

Iako se zna da je, i pored bezbroj učinjenih pokušaja, poeziju teško (da za račun građenja iluzije umjerenosti ne napišemo – nemoguće) definisati, uvjereni smo da je jedna od prihvatljivijih definicija ona po kojoj je poezija nešto što je novo, što je drugo, i što je drugačije u odnosu prema svemu ranije nastalom. Ova definicija bi ostala još jedan preambiciozno formulisan zahtjev prema poeziji, da nije primjera koji je svojom težinom samosvojnosti potvrđuju. Ilustraciju ove definicije teško je naći, a pogotovo je teško naći knjigu koja bi navedeno određenje poezije po svojoj suštini bolje potvrđivala od zbirke Nataše Andrić *Udri gde najviše voli*.

Radoje Femić

Uzgređnosti o poeziji Nataše Andrić, i ne samo poeziji

Ovo nije samo poezija! Ovo su bre pukle nebeske ustave! Ovo su riječi koje traže pravo na život! U ovih sedamdesetak tekstova događa se jedno “sasvim lepo zaumlje”. Događa se svrgnuće onog kljastog božanstva zvanog Fraza (faza sa velikim f) u čijoj moćnoj sjenci, bez potrebe za pitanjem i preispitivanjem, vegetiraju poštovaoci “lirike mekog i nežnog štimunga”. Onaj ko ovo bude čitao neće se moći oteti utisku kako “malen među zvezdama” prisustvuje revoluciji ili nekom sličnom krvavom prevratu, u kome ono što je bilo gore, sada biva dolje, a ono što je bilo dolje, sada biva tamo i ovamo, odnosno svuda. Ovo nije samo poezija, ovdje se bre preispituje sve ono što se riječima dalo i daje kazati. Ovdje se događaju riječi, tamo gdje im se najmanje nadaš, tamo gdje najviše voli.

Rijetko besmisleno dostignuće džabalebaroš (pitam se da li u crnogorskom jeziku postoji oblik *džabaljebaroš*), nazvano književna kritika, poetski tekst *Udri gde najviše voli*, svrstalo bi u red onih ostvarenja bliskih nadrealističkom diskursu koji postaju i opstaju na račun ulančavanja semantički disparatnih nizova u cjelinu višeg reda. Zatim bi ta ista družina, upitnog smisla, ovaj poetski tekst podvrgla minucioznoj analizi, najvjerovatnije imanentnog tipa. Zaključak bi mogao biti sasvim očekivan:

more je slano, kiša je mokra, a vuci su na broju. (Naravno, tu bi se našlo mjesta i za potenciranje na ironiji, finoj persiflaži, aforističkom začikavanju, i čemu sve ne.) No, sve bi to bilo u redu da se suština ove pjesničke knjige (znanje je krhko, a suština varljiva) Nemilosrdno (ovdje je takođe poželjno riječ nemilosrdno pisati velikim slovom) nije obrušila upravo na sve ono što vodi ka zaključku ili nekoj stabilnoj značenjskoj formi – kojim se može, u nedostatku kamena, sasvim sigurno, nekom, razbiti glava. Zato je bolje ne potezati sredstva tog tipa da tintara ne bi osjetila posledice.

Ova knjiga pjesama, da pređemo na ti, ima za cilj da prevrne nebo i zemlju, ako je išta ostalo i od jednog i od drugog, tragajući ne za riječima, već za njihovim spojevima (kratkim spojevima), u kojima bi se moglo dogoditi jedno sasvim malo čudo – ponovno osmišljavanje svijeta.

Udri gde najviše voli nije knjiga gradnje, već jednog specifičnog oblika razgradnje. Razgrađuje se sve ono što ima šmek već viđenog, otrcanost sviknutosti, besmislenost automatizma, demagošku jalovost ili odurnu obrazinu oglodane mudrosti. Vinaverski nesputana, pjesnikinja, i ne samo pjesnikinja, ne pristaje na diktat opštih mjesta (koji kada se saberu dva i dva daje čisto robovlasništvo). Ona u univerzalnom traži mjesto za svoju individualnost. Tragajući za tim mjestom traga se za slobodom i što je najčudnije, ni jednog trenutka, razoreni prototekst, neće biti inkriminisan ili suspendovan, on će i dalje ostati

postojan, tamo negdje u bljesku svog ponovnog rađanja, kroz sasvim novi smisao koji mu se daje. Taj smisao, ni manje ni više, pojaviće se u subjektu pjesme, sa svim svojim malim i velikim tragedijama, nedoumicama, svakodnevicama, strahovima, emocijama, odnosno, sa svim onim što se sasvim nepjesnički može nazvati život. Za ovakav način stvaranja pjesničkog teksta (nije zgoreg naglasiti *i ne samo pjesničkog*) potrebno je raspolagati svim onim rijetkim znanjima, vještinama, instrumentima, talentima koji su potrebni da se od malo vode napravi malo vino. A to je, valjda, suština pisanja.

Radoman Čečović

REČ AUTORA:

Ljudi, kao i reke, neki izviru na najvišim vrhovima, neki dolaze sa dna. Ali ljudi nam daju imena, tamo gde smo najveći i najjači.

Čestitam tati rođendan: „Srećan rođendan.”
Odgovara: „Jeste.” Emotivna nedostupnost zadržana. Misija uspela. Jedan je od onih “Pazi šta želiš, sigurno to imam.” Bitno je da nam se ćutanja razumeju. Držim se čvrsto njega koji zna da mi odgovori na pitanja koja se nisam usudila da postavim ni samoj sebi... Onda odrastemo, ogrebotine se presele na srce, a bokvica je zagrljaj. Ogromne komade otkinemo onima koji to ne zaslužuju. Mrvice na stolu emocija ostavimo najdražima, ili još gore, prebrišemo sto i damo prazninu. Bar je sećanje nedovršeno platno. Sećam se i onoga što nismo. Dodam ljubičasto.

TATI I MAMI

Nataša

O autoru:

Nataša Andrić, rođena 1968. u Beogradu. U dobrovoljnoj emigraciji u Sremskim Karlovcima. Ne voli Beograd jer je bez nje.

CIP - Каталогизација у публикацији

Национална библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-9940-634-09-4

COBISS.CG-ID 25545232